

Marc Schweppe

Marc Schweppe is
hoofdredacteur
van Accountant en
Accountant.nl.

FOUT

Het is eigenlijk allemaal de schuld van Ben Affleck. De komst van de speelfilm *The Accountant*, met de bekende Hollywoodacteur in de hoofdrol, zoemde al een jaar rond. Maar toen de eerste trailers verschenen bleek het de zoveelste pief-paf-poef-blockbuster. De rol van Affleck als autistische accountant is slechts de opmaat naar scenes vol geweervuur, vechtpartijen en een forse rij slachtoffers. Jammer, toch weer een foute film-accountant. Daarmee was het thema voor dit nummer geboren.

Zoals bekend is er in het accountantsberoep in het verleden het nodige misgegaan. Het beroep werkt aan herstel van vertrouwen. Maar *the proof of the pudding is in the eating*. Hoopgevend is het statement van jonge accountant Kirsten Bakker, die in Geknipt en Geschoren stelt: "Als ik vroeger acht uur schreef op een cliënt hoorde ik nog wel eens 'kon dat niet in vier?' Die vraag krijg ik nooit meer." Gedegen je werk doen als accountant mag weer tijd en geld kosten. De nieuwe generatie accountants groeit op met het maatschappelijk belang van hun werk als vanzelfsprekendheid. Meer regels zijn in ieder geval niet de oplossing, wat gedragswetenschapper Dan Ariely betreft. Die duwen onze eigen morele waarden vooral naar de achtergrond. Een stevige handdruk en een mondelinge afspraak zouden zomaar beter kunnen werken dan een dik contract, stelt hij. Dat de controleur wordt betaald door de gecontroleerde valt bij hem in de categorie 'conflicterende belangen'. Een accountant in overheidsdienst zou zijns inziens een goede gedachte zijn.

Neerlands' bekendste politieke criticaster van het accountantsberoep, PvdA-kamer-

lid Henk Nijboer, laat de accountantssector liever zelf het voortouw nemen als het om de beroepsregels gaat. Want als de politiek dat doet wordt het lomp, aldus deze 'rode ridder'. Hij ziet dat het beroep serieus werk maakt van kwaliteitsverbetering, maar wat hem betreft zijn we er nog zeker niet. Volgens het MCA-rapport is het tijd om de fundamentele kwesties in het openbare beroep aan te snijden. Dat laat Nijboer ook graag aan de sector, maar hij zal niet aarzelen om in te grijpen als zijn geduld te veel op de proef wordt gesteld.

Leve de fout, is de boodschap van organisatiewetenschapper Cathy van Dyck. Ze deed eerder onderzoek naar het ongrijpbare begrip 'foutencultuur' binnen organisaties en pleit in het essay voor het omarmen van het gegeven dat er nu eenmaal dingen fout gaan. Artsen, piloten, accountants: het zijn mensen. Het is de kunst er klaar voor te zijn als die fouten daadwerkelijk worden gemaakt.

De kwaliteit en de onafhankelijkheid van de accountant zijn ook in forensisch onderzoek waardevolle elementen. Maar steeds vaker wordt de forensisch accountant onderdeel van een groter geheel, want goed onderzoek naar financiële criminaliteit vraagt meer dan alleen financieel-economische expertise. Juristen, ict'ers en gedragswetenschappers rukken op.

Ben Affleck heeft zulke expertise niet nodig in *The Accountant*. Hij houdt het bij een set dikke viltstiften (ja echt) voor een nachtje *forensic accounting*. En bij een *Airstream*-caravan vol wapentuig. Dat is voor een Hollywood-accountant genoeg om fraude effectief te bestrijden. Fout! ←